

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Sveikatos
apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d.
įsakymu Nr. 301
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2011 m. vasario 28 d.
įsakymo Nr. V-184 redakcija)
5 priedas

SPORTUOJANČIŲ ASMENŲ SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKA

I. BENROSIOS NUOSTATOS

1.1. Asmenys, lankantys bet kokias organizuotas kūno kultūros ir sporto pratybas bei dalyvaujantys varžybose, privalo reguliariai tikrintis sveikatą.

1.2. Profilaktiškai sveikatą tikrina:

1.2.1. sportininkų, kurie sistemingai ir nuolat treniruojami, dalyvauja sporto varžybose, – sporto medicinos centrų sporto medicinos gydytojai, privalomai arba prireikus konsultuodamiesi su šiame priede nurodytų ir kitų profesinių kvalifikacijų gydytojais ir skiria privalomus arba, esant indikacijų, kitus tyrimus;

1.2.2. sportuotojų, kurie laikosi sveikos gyvensenos principų, ir sporto mokymo įstaigų pradinio rengimo grupių narių – profilaktinius sveikatos tikrinimus atliekantys šeimos medicinos paslaugas teikiantys gydytojai, privalomai arba prireikus konsultuodamiesi su šiame priede nurodytų ir kitų profesinių kvalifikacijų gydytojais ir skiria privalomus arba, esant indikacijų, kitus tyrimus;

1.2.3. Lietuvos olimpinės ir atskirų sporto šakų rinktinių narių – sporto medicinos centrų gydytojai, privalomai arba prireikus konsultuodamiesi su šiame priede nurodytų ir kitų profesinių kvalifikacijų gydytojais ir skiria privalomus arba, esant indikacijų, kitus tyrimus;

1.2.4. neįgalieji sportininkai su amputuotomis galūnėmis, stuburo smegenų pažeidimais ar turintys cerebrinį paralyžių, silpnaregiai ar kurtieji tikrinami bendra tvarka. Papildomai jiems, išskyrus kurčiuosius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1996 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 598 „Dėl sportuojančių asmenų su negalia medicininio ištyrimo“ (Žin., 1996, Nr. [115-2684](#)) bei metodinėmis rekomendacijomis, turi būti nustatyta medicininė ir funkcinė klasifikacija. Medicininei ir funkicinei klasifikacijai tinkamai atlikti neįgaliosios patartina siųsti į sporto medicinos centrus.

1.3. Sportininkų ir sportuotojų sveikatą tikrinantys sporto medicinos centrų sporto medicinos gydytojai arba šeimos medicinos paslaugas teikiantys gydytojai:

1.3.1. įvertina tiriamojo sveikatos bei funkcinę būklę;

1.3.2. siunčia, esant indikacijų, pas kitus specialistus konsultuotis ir tirtis;

1.3.3. daro išvadą apie tiriamojo asmens galimybes lankyti pasirinktos sportinės veiklos pratybas ir dalyvauti varžybose („sveikas“, „gali dalyvauti pasirinktos sporto šakos treniruotėse ir varžybose“), teikia atitinkamas rekomendacijas dėl fizinio krūvio intensyvumo, traumų profilaktikos, nurodo pakartotinės patikros datą;

1.3.4. pagal kompetenciją gydo sportininkus ir sportuotojus;

1.3.5. sudėtingais atvejais pirminės sveikatos priežiūros įstaigos profilaktinę sveikatos patikrą atliekantys šeimos medicinos paslaugas teikiantys gydytojai siunčia sportuojančius asmenis į artimiausius sporto medicinos centrus.

1.4. Sportininkų, kurie sistemingai ir intensyviai treniruojami, siekia aukštų sporto rezultatų, sveikatą tikrinantys sporto medicinos centrų sporto medicinos gydytojai papildomai:

1.4.1. nustato fizinį išsivystymą, funkcinių organizmo rezervų rodiklius, organizmo prisitaikymą prie pasirinktos sportinės veiklos bei fizinių krūvių;

1.4.2. sudaro ir vykdo sportininkų organizmo atsigavimo po treniruočių krūvių skatinimo programas;

1.4.3. vykdo sportininkų pratybų ir mokomųjų treniruočių stovyklų specializuotą medicininę priežiūrą (vykdo funkcinę testavimą ir vertina sportininkų organizmo prisitaikymą prie krūvių, registruoja, gydo traumas ir ligas, teikia ataskaitą renginio organizatoriams ir sporto medicinos centro direktoriui ir kt.).

1.5. Profilaktinio sveikatos tikrinimo ir tyrimų duomenys įrašomi į sportuojančio asmens sveikatos tikrinimo kortelę (forma Nr. 061/a) ir pažymimi asmens sveikatos istorijoje (forma Nr. 025a) arba vaiko sveikatos raidos istorijoje (forma Nr. 025-112a).

1.6. Už sportininkų treniravimąsi ir dalyvavimą sporto varžybose be gydytojo leidimo atsako treneriai, varžybų vyriausieji teisėjai.

1.7. Sportuojančių asmenų sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos sporto medicinos centruose, apmokamos iš valstybės biudžeto.

1.8. Sportininkų ir sportuotojų sveikatą tikrinantys sporto medicinos centrų sporto medicinos gydytojai arba šeimos medicinos paslaugas teikiantys pirminės sveikatos priežiūros įstaigų gydytojai vadovaujasi sporto šakų klasifikacija pagal dinaminio ir statinio fizinio krūvio (toliau – SDK klasifikacija) poveikį:

	A Žemas dinaminis krūvis	B Vidutinis dinaminis krūvis	C Aukštas dinaminis krūvis
I. Žemas statinis krūvis	Biliardas Boulingas Kriketas Golfas Šaudymas Kerlingas	Fechtavimas Beisbolas ^x Stalo tenisas Tenisas (dvejetas) Tinklinis	Badmintonas Sportinis ėjimas Slidinėjimas (klasikiniu būdu) Orientacinis sportas Ilgų distancijų bėgimas Skvošas
II. Vidutinis statinis krūvis	Šaudymas iš lanko Buriavimas Karatė/dziudo! Šuoliai į vandenį! Žirgų sportas! Automobilių sportas! Motosportas!	Lengvoji atletika (šuoliai) Lengvoji atletika (sprintas) Dailusis čiuožimas ^x Šuoliai Sprintas Regbis ^x ! Burlenčių sportas ^x ! Sinchroninis plaukimas Povandeninis plaukimas	Krepšinis ^x Biatlonas Ledo ritulys ^x Žolės riedulys ^x Futbolas ^x Slidinėjimas (čiuožėjo žingsniu) Lengvoji atletika (vidutinių ir ilgų distancijų bėgimas) Šiuolaikinė penkiakovė Plaukimas Tenisas (vienetai) Rankinis
III. Aukštas statinis krūvis	Bobslėjus! Alpinizmas Kovų menai ^x Sunkumų kilnojimas ^x ! Burlenčių sportas Vandens slidės ^x ! Gimnastika ^x ! Lengvoji atletika (metimai) Buriavimas ^x !	Kultūrizmas ^x ! Kalnų slidinėjimas ^x ! Imtynės ^x Snieglentės ^x ! Riedlentės ^x !	Boksas ^x Baidarių ir kanojų irklavimas Dviračių sportas ^x Lengvoji atletika (dešimtkovė) Irkavimas Greitasis čiuožimas ^x ! Triatlonas ^x ! Dekatlonas ^x !

^x – didelė su(si)žeidimų rizika; ! – didelė pasikartojančių sinkopių rizika.“